

Strategický posun ve vojenských aliancích? Vzdává se Turecko ruskému systému S-400 SAM, aby se vrátilo do programu USA-NATO F-35?

 ceskylist.cz/ze-sveta/strategicky-posun-ve-vojenskych-aliancich-vzdava-se-turecko-ruskeho-systemu-s-400-sam-aby-se-vratilo-do-programu-usa-nato-f-35

2. října 2024

Během tiskového brífinku po 79. zasedání Valného shromáždění OSN 28. září byl ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov požádán, aby se vyjádřil ke zprávám o možném odprodeji ruského systému S-400 SAM (rakety země-vzduch) Turecku.

Vzhledem k tomu, že o této záležitosti neexistují žádné oficiální zprávy, **Lavrov** zpočátku uvedl, že nemá žádný komentář, ale dodal, že

„každá z našich dohod o prodeji zbraní obsahuje doložku o certifikátu konečného uživatele“,

přičemž zdůraznil, že

„nakládání s výrobkem dodaným s certifikátem, který uvádí původního příjemce jako konečného uživatele, by vyžadovalo souhlas původního prodejce“.

Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov

To byl jasný vzkaz Ankaře, že další prodej bez ruského souhlasu by byl nezákonný. Je kriticky důležité, aby Turecko tuto zprávu dostalo, protože má sklon k nezákonnému přeprodeji zbraní, které byly dodány jeho armádě. Nedávno s tím mělo problémy Srbsko, protože Ankara přeprodlala munici MLRS, kterou koupila od Bělehradu, kyjevskému režimu.

Ještě v roce 2017 podepsaly Rusko a Turecko dohodu o nákupu systému S-400 SAM v hodnotě 2,5 miliardy dolarů. V reakci na to Spojené státy vyloučily Ankaru z programu JSF (Joint Strike Fighter), čímž fakticky zakázaly prodej problematických stíhaček F-35.

Od té doby si Washington znepřátelil Turecko a uvalil na něj různé sankce a omezení, zejména v oblasti vojenské spolupráce. Patří mezi ně i odmítnutí modernizace stíhaček F-16, čímž turecké letectvo technologicky značně zaostává za svými hlavními protivníky v této oblasti, zejména za Řeckem, které své letectvo nejen udržuje v aktualizovaném stavu, ale také ho silně modernizuje nákupy nové

techniky. Ankara zpočátku trvala na tom, že se svých systémů S-400 nevzdá. V posledních měsících se však objevily četné zprávy, že tajně jedná o návratu k programu JSF. Takové dohody rozhodně nejsou ničím neobvyklým, neboť **Erdogan** umožnil Švédsku vstoupit do NATO výměnou za modernizaci F-16.

Nejnovější zprávy týkající se S-400 v tureckých službách naznačují, že se země od tohoto v Rusku vyrobeného systému SAM distancuje, mimo jiné tím, že jej vynechává z národních projektů protivzdušné obrany. Již na začátku srpna se objevily zprávy o takzvaném programu „*Ocelová kopule*“, který měl posílit turecké schopnosti protivzdušné obrany. „*Ocelová kopule*“ je popisována jako ‚systém systémů‘, protože integruje několik prostředků protivzdušné obrany, a je v podstatě tureckou verzí vícevrstevných systémů SAM. Zahrnuje přibližně tucet projektů, které jsou buď ve vývoji, nebo již slouží v turecké armádě. Z programu však byl vyřazen S-400, přestože se jedná o zdaleka nejschopnější systém protivzdušné obrany ve službách Ankary. Ještě na začátku srpna turecký podnikatel a politik **Cavit Caglar**, který na počátku 90. let působil také jako ministr zahraničí, navrhl, že by Turecko mohlo prodat své ruské systémy SAM S-400 třetím stranám, například Indii nebo Pákistánu.

To mnohé přimělo k tomu, aby začali spekulovat o tom, jak by na takový krok reagovalo Rusko a jaké důsledky by to mohlo mít pro rusko-turecké vztahy. A co hůř, Forbes s odvoláním na turecký deník Cumhuriyet uvedl, že někteří představitelé navrhli, že by S-400 mohly být „uloženy do krabic“ a poté „zkontrolovány“ americkým personálem. Koncem srpna se provládní média, jako například Daily Sabah, musela uchýlit ke kontrole škod a zveřejnit výtky. Konkrétně 29. srpna turečtí představitelé uvedli, že

„na pozadí nedávných spekulací, že Ankara měla zájem ponechat si raketové systémy protivzdušné obrany S-400 ve skladu výměnou za to, že USA zruší zákaz prodeje stíhaček F-35, nedošlo k žádné změně [jejich] postoje“.

Nicméně na otázku, zda Turecko pracuje na návratu k programu JSF a obnovení nákupů F-35, jeho ministr obrany **Yasar Guler** uvedl, že „rozhovory mezi Ankarou a Washingtonem v této věci pokračují“.

To naznačuje, že zprávy nejsou zcela nepodložené.

Victoria Nuland, americká diplomatka, zastávala od 29. července 2023 do 5. února 2024 pozici úřadující první náměstkyně ministra zahraničí USA, Antonyho Blinkena. Tato funkce je druhou nejvyšší na ministerstvu zahraničí, avšak Nulandová nebyla potvrzena Senátem pro její trvalé vykonávání této role, což vedlo k jejímu odchodu z ministerstva

Nejvíce znepokojující je asi zapojení nechvalné známé **Victoria Nuland**, která se svými koláčky stála za svržením legálního a legitimního ukrajinského prezidenta **Janukoviče** v roce 2014 a je v podstatě "matkou" dnešní války na Ukrajině a vším s ní souvisejícím. Konkrétně na začátku letošního roku prohlásila, že Washington je „otevřen přijetí Turecka zpět do programu F-35, pokud bude vyřešena otázka ohledně S-400“.

Vzhledem k tomu, že byla jedním z architektů majdanského puče, který nastolil neonacistickou juntou a fakticky odstartoval konflikt na Ukrajině řízený NATO, nemůže z jejího zapojení vzejít nic dobrého. Objevilo se mnoho spekulací o tom, jak přesně by se Ankara mohla vrátit k programu JSF, včetně zpráv, že by kyjevský režim mohl získat S-400. Jedno je však jisté - dokud bude Turecko provozovat v Rusku vyráběný systém SAM dlouhého dosahu, USA prakticky zaručeně zabráni případným nákupům F-35 Ankarou. Umožnit USA/NATO inspekci S-400 by mohlo být alternativou, ale je velmi nepravděpodobné, že by se Moskva o takovém masivním porušení smlouvy nedozvěděla.

Navzdory zprávám, že sousední Řecko údajně již převedlo své vlastní systémy SAM S-300PMU1 (jeden z přímých předchůdců S-400) kyjevskému režimu, Atény neochvějně tvrdí, že to není pravda, což naznačuje, že oba staří rivalové si stále váží své protivzdušné

obranu ruské výroby, protože je mnohem schopnější než systémy z produkce USA/NATO, jako je například přehnaně propagovaný „Patriot“.

Nicméně vzhledem k tomu, že Řecko již posílalo zbraně přímo kyjevskému režimu, Washington schválil prodej nejnovější vojenské techniky Aténám, včetně problematických stíhaček F-35. Turecko by se tak mohlo zoufale snažit vyrovnat a umožnit USA alespoň inspekci S-400. Možnou klíčovou pro Ankaru by mohlo být umožnění amerických inspekcí na tureckém území, případně na amerických základnách v zemi, zejména na letecké základně Incirlik, která je z velké části pod kontrolou USAF (jsou zde uskladněny i jaderné zbraně). To by mohla být alternativa k přímému převodu S-400 do jiných členských států NATO.

Rostislav (Lucifer) Lussier: Vydavatel Českého listu, politolog, publicista, geopolitický analytik, analytik ozbrojených konfliktů

Pokud Vás článek zaujal, nezapomeňte jej sdílet s Vašimi přáteli!

Poznámka pro čtenáře: Klikněte prosím na tlačítka pro sdílení výše. Sledujte nás na Facebooku a Twitteru a přihlaste se k odběru našeho kanálu Český List na Telegramu. Neváhejte přeposílat a široce sdílet články Českého Listu a zvažte příspěvní na provoz našeho webu

Prosím podpořte náš projekt!

Bez vaší pomoci se neobejdeme. Vaše příspěvky pomáhají zvládat opakující se měsíční platby a udržet portál v chodu. Potřebujeme vaši pomoc a podporu

→ Číslo účtu 2302374672/2010

→ IBAN: CZ03 2010 0000 0023 0237 4672

→ BIC/SWIFT: FIOBC

„True Promise II“: Obnovil Írán po svých posledních úderech proti Izraeli „odstrašení“?

Rostislav Lussier Říj 2, 2024

Ani jedna ze stran konfliktu nechce v očích druhé strany vypadat slabě, neboť se obávají, že by to mohlo podnítit další útoky, a to Více v článku

Rostislav Lussier Říj 2, 2024

Během tiskového brífinku po 79. zasedání Valného shromáždění OSN 28. září byl ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov požádán, aby se vyjádřil ke zprávám o Více v článku

Čína slaví 75. výročí - příběh mírového úspěchu

Rostislav Lussier Říj 2, 2024

Včera, 1. října 2024, Čína hrdě oslavovala 75. výročí čínské revoluce - naprostého socioekonomického úspěchu, jaký lidstvo v dějinách ještě nezažilo; rozvoj v oblasti

[Více v článku](#)

Rostislav Lussier: Obrovská potupa ozbrojených sil Ukrajiny. Vuhledar po dvou letech urputných bojů konečně padl do ruských rukou. Proč je město strategicky důležité a co jeho ovládnutí znamená pro další vývoj v ukrajinském konfliktu?

Rostislav Lussier Říj 2, 2024

Vuhledar, strategicky významné město na východě Ukrajiny, se stalo klíčovým bodem v aktuálním konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou. Po dlouhých měsících odporu ukrajinských sil,

[Více v článku](#)

Operace „True Promise 2 (Opravdový příslib 2): masivní iránský raketový úder ‚zcela zničil‘ izraelskou základnu F-35 Nevatim: Americké stealth stíhačky zničeny.

Rostislav Lussier Říj 2, 2024

Masivní útok iránských balistických raket na cíle v Izraeli, který byl zahájen 1. října, byl zaměřen mimo jiné na leteckou základnu Nevatim. Na tomto

[Více v článku](#)

Právě začala Třetí Izraelsko-Libanonská válka! Izrael v noci zahájil „omezenou pozemní invazi“ do Libanonu

Rostislav Lussier Říj 1, 2024

Izraelská armáda oznámila zahájení „omezených, lokalizovaných a cílených pozemních náletů“ proti Hizballáhu v Libanonu.

Více v článku

Čína a Brazílie pokračují v plánování mírového plánu pro Ukrajinu navzdory Zelenského hněvu

Rostislav Lussier Zář 30, 2024

Přestože ukrajinský uzurpátor prezidentského úřadu Volodymyr Zelenský tuto iniciativu odmítl, Čína a Brazílie 27. září pokračovaly ve svém úsilí sjednotit rozvojové země kolem plánu

Více v článku

Při pátečním izraelském útoku na Bejrút zemřel šéf Hizballáhu Nasralláh

Rostislav Lussier Zář 29, 2024

Hasan Nasralláh, dlouholetý vůdce libanonského hnutí Hizballáh, byl zabit při izraelském vzdušném útoku na Bejrút, který se uskutečnil v pátek.

Více v článku

Rusko tvrdí, že USA věděly o plánu Izraele aktivovat v Libanonu smrtící pagery.

Rostislav LussierZář 29, 2024

Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov obvinil Izrael z přeměny civilní technologie na smrtící zbraň.

Více v článku

Polský prezident Duda spolu se Zelenským možná připravují provokaci pod falešnou vlajkou v ukrajinské jaderné elektrárně

Rostislav LussierZář 28, 2024

Polský prezident Andrzej Duda prohlásil, že pokud Rusko zaútočí na ukrajinské jaderné elektrárny (JE) v Rovenské a Chmelnické oblasti, jeho země „bude muset okamžitě

Více v článku

